Zbirka odločb sodne prakse

SKLEP SODIŠČA (osmi senat)

z dne 26. aprila 2023 *

„Predhodno odločanje – Člen 99 Poslovnika Sodišča – Politika priseljevanja – Direktiva 2008/115/ES – Skupni standardi in postopki v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav – Člen 6(2) – Odločba o vrnitvi, ki ji je priložena triletna prepoved vstopa – Državljan tretje države z veljavnim dovoljenjem za prebivanje, ki ga je izdala druga država članica – Opustitev nacionalnega policijskega organa, da temu državljanu dovoli, da odide na ozemlje te druge države članice, preden zoper njega sprejme to odločbo o vrnitvi“

V zadevi C-629/22,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo Förvaltningsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen (upravno sodišče, ki na prvi stopnji odloča o zadevah na področju priseljevanja, Göteborg, Švedska), z odločbo z dne 27. septembra 2022, ki je na Sodišče prispela 7. oktobra 2022, v postopku

A. L.

proti

Migrationsverket,

SODIŠČE (osmi senat),

v sestavi M. Safjan (poročevalec), predsednik senata, N. Piçarra in N. Jääskinen, sodnika,

generalni pravobranilec: P. Pikamäe,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi odločeno z obrazloženim sklepom v skladu s členom 99 Poslovnika Sodišča,

sprejema naslednji

* Jezik postopka: švedščina.

Sklep

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago člena 6(2) Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav (UL 2008, L 348, str. 98).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med A. L., državljanom tretje države, ki nezakonito prebiva na Švedskem, in Migrationsverket (agencija za priseljevanje, Švedska) v zvezi z odločitvijo slednjega, da zavrne pritožbo A. L. zoper odločbo o vrnitvi, ki jo je zoper njega sprejel švedski policijski organ, in zoper prepoved vstopa na Švedsko, priloženo tej odločbi.

Pravni okvir

Pravo Unije

3 Člen 1 Direktive 2008/115, naslovljen „Predmet urejanja“, določa:

„Ta direktiva določa skupne standarde in postopke, ki se uporabljajo v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav, v skladu s temeljnimi pravicami kot splošnimi načeli prava Skupnosti in mednarodnega prava, vključno z obveznostmi, ki se nanašajo na zaščito beguncev in človekove pravice.“

4 Člen 2 te direktive, naslovljen „Področje uporabe“, v odstavku 2 določa:

„Države članice se lahko odločijo, da te direktive ne uporabljajo za državljane tretjih držav, ki:

(a) jim je bil zavrnjen vstop v skladu s členom 13 [Uredbe (ES) št. 562/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o Zakoniku Skupnosti o pravilih, ki urejajo gibanje oseb prek meja (Zakonik o schengenskih mejah) (UL 2006, L 105, str. 1)] ali ki so jih pristojni organi prijeli ali prestregli pri nezakonitem prestopu kopenske, morske ali zračne zunanje meje države članice in po tem niso pridobili dovoljenja ali pravice do prebivanja v tej državi članici;

(b) se morajo v skladu z nacionalno zakonodajo vrniti zaradi kazenske sankcije ali zaradi posledice kazenske sankcije ali pa so v postopku izročitve.“

5 Člen 4 navedene direktive, naslovljen „Ugodnejše določbe“, določa:

„1. Ta direktiva ne posega v ugodnejše določbe:

(a) dvostranskih ali večstranskih sporazumov med Skupnostjo ali Skupnostjo in njenimi državami članicami ter eno ali več tretjimi državami;

(b) dvostranskih ali večstranskih sporazumov med eno ali več državami članicami ter eno ali več tretjimi državami.

2. Ta direktiva ne posega v določbe, ki bi lahko bile ugodnejše za državljana tretje države, določene v pravnem redu Skupnosti v zvezi s priseljevanjem in azilom.

3. Ta direktiva ne vpliva na pravico držav članic, da sprejmejo ali ohranijo določbe, ki so ugodnejše za osebe, za katere se uporabljajo, če so takšne določbe združljive s to direktivo.

4. V zvezi z državljani tretjih držav, ki so izvzeti s področja uporabe te direktive v skladu s členom 2(2)(a), države članice:

(a) zagotovijo, da njihova obravnava in raven varstva nista manj ugodni, kot je določeno v členu 8(4) in (5) (omejitve glede uporabe prisilnih ukrepov), členu 9(2)(a) (odložitev odstranitve), členu 14(1)(b) in (d) (nujna zdravstvena oskrba in upoštevanje potreb ranljivih oseb) ter členih 16 in 17 (pogoji pridržanja), ter

(b) spoštujejo načelo nevračanja.“

6 Člen 6 iste direktive, naslovljen „Odločba o vrnitvi“, določa:

„1. Brez poseganja v izjeme iz odstavkov 2 do 5 države članice izdajo odločbo o vrnitvi vsakemu državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njihovem ozemlju.

2. Državljani tretje države, ki nezakonito prebivajo na ozemlju države članice in imajo veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki jim daje pravico do prebivanja, ki ga je izdala druga država članica, morajo takoj oditi na ozemlje te druge države članice. Če zadevni državljan tretje države ne izpolni te zahteve ali če se njegov takojšnji odhod zahteva zaradi javnega reda ali državne varnosti, se uporabi odstavek 1.

3. Države članice se lahko vzdržijo izdaje odločbe o vrnitvi državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njihovem ozemlju, če zadevnega državljana tretje države na podlagi dvostranskih sporazumov ali ureditev, ki veljajo na dan začetka veljavnosti te direktive, sprejme druga država članica. V tem primeru država članica, ki je sprejela zadevnega državljana tretje države, uporabi odstavek 1.

4. Države članice se lahko kadar koli odločijo za izdajo nevezanega dovoljenja za prebivanje ali drugega dovoljenja, ki iz sočutja, humanitarnih razlogov ali drugih razlogov zagotavlja pravico do prebivanja državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njihovem ozemlju. V tem primeru se odločba o vrnitvi ne izda. Če je bila odločba o vrnitvi že izdana, se prekliče ali začasno razveljavi za čas trajanja veljavnosti dovoljenja za prebivanje ali drugega dovoljenja, ki daje pravico do prebivanja.

5. Če je državljan tretje države, ki nezakonito prebiva na ozemlju države članice, vključen v še nedokončan postopek za izdajo njegovega dovoljenja za prebivanje ali drugega dovoljenja, ki daje pravico do bivanja, ta država članica preuči možnost, da odločbe o vrnitvi ne izda, dokler se postopek ne zaključi, brez poseganja v odstavek 6.

6. Ta direktiva državam članicam ne preprečuje sprejetja odločitve o prenehanju zakonitega prebivanja skupaj z odločbo o vrnitvi in/ali odločbo o odstranitvi in/ali prepovedjo vstopa v enotni upravni ali sodni odločbi ali aktu, kakor je predvideno v njihovi nacionalni zakonodaji, brez poseganja v postopkovne varovalne ukrepe iz poglavja III in iz drugih ustreznih določb zakonodaje Skupnosti in nacionalne zakonodaje.“

7 Člen 11 Direktive 2008/115, naslovljen „Prepoved vstopa“, določa:

„1. Odločbam o vrnitvi se priloži prepoved vstopa, če:

(a) obdobje za prostovoljni odhod ni bilo odobreno, ali

(b) obveznost vrnitve ni bila spoštovana.

V drugih primerih se odločbam o vrnitvi lahko priloži prepoved vstopa.

2. Trajanje prepovedi vstopa se določi ob upoštevanju vseh ustreznih okoliščin posameznega primera in načeloma ne traja več kot pet let. Pet let se lahko prekorači, če državljan tretje države predstavlja resno grožnjo javnemu redu, javni varnosti ali državni varnosti.

[…]“

Švedsko pravo

8 Člen 6a poglavja 8 Utlänningslag (2005:716) (zakon o tujcih (2005:716)) določa:

„Ko se postavi vprašanje odstranitve tujega državljana na podlagi člena 2, 3 ali 6 [tega poglavja], ki ima veljavno dovoljenje za prebivanje ali katero koli drugo vrsto dovoljenja, na podlagi katerega je upravičen do prebivanja v drugi državi članici [Evropske unije], organ, ki v zadevi odloča, od tujega državljana zahteva, naj se v razumnem času prostovoljno vrne v drugo državo članico [Unije]. Organ, ki v zadevi odloča, lahko izda odločbo o odstranitvi le, če tuji državljan take zahteve ne izpolni.

Prvi odstavek se ne uporablja, če:

[…]

5. je verjetno, da tuji državljan zahteve ne bo izpolnil.

[…]“

Spor o glavni stvari in vprašanja za predhodno odločanje

9 V zvezi z A. L., državljanom tretje države, je bil 23. marca 2022 na Švedskem izveden nadzor prometa. Švedski policijski organ je med tem nadzorom ugotovil, da A. L. ni imel niti dovoljenja za prebivanje niti dovoljenja za delo na Švedskem. Vendar pa je predložil hrvaško dovoljenje za prebivanje, ki je veljalo do 25. junija 2022, pri čemer je trdil, da je delal za hrvaško agencijo, ki je nato posredovala njegovo delo švedski družbi.

10 Istega dne je ta policijski organ izdal odločbo, s katero je A. L. odredil, naj zapusti švedsko ozemlje. Tej odločbi je bila priložena triletna prepoved vstopa na Švedsko. Iz predložitvene odločbe izhaja, da navedeni policijski organ ni zahteval, naj se A. L. prostovoljno vrne na Hrvaško, ker je bilo po navedbah tega organa verjetno, da A. L. take zahteve ne bo izpolnil.

11 A. L. je 1. aprila 2022 odšel v Zagreb (Hrvaška).

12 A. L. je pri agenciji za priseljevanje vložil pritožbo zoper odločbo iz točke 10 tega sklepa. Ker je agencija to pritožbo zavrnila, je A. L. zoper odločbo o zavrnitvi vložil pravno sredstvo pri Förvaltningsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen (upravno sodišče, ki na prvi stopnji odloča o zadevah na področju priseljevanja, Göteborg, Švedska), ki je predložitveno sodišče.

13 To sodišče se sprašuje, ali je člen 6a poglavja 8 zakona o tujcih (2005:716), s katerim je v švedski pravni red prenesen člen 6(2) Direktive 2008/115, združljiv s to direktivo.

14 Člen 6a, prvi odstavek, v skladu s členom 6(2) navedene direktive naj bi sicer določal, da mora pristojni nacionalni organ državljanu tretje države, ki ima pravico do prebivanja v državi članici, dovoliti, da prostovoljno odide v to državo, preden odloči o njegovi morebitni vrnitvi. Vendar naj bi navedeni člen 6a, drugi odstavek, točka 5, določal izjemo, ki ni predvidena v členu 6(2) navedene direktive, in sicer, da se lahko, kadar je verjetno, da ta državljan tretje države ne bo odšel v to državo članico, zoper njega sprejme odločba o vrnitvi, ne da bi mu ta organ predhodno dovolil, da odide v navedeno državo članico.

15 V teh okoliščinah je Förvaltningsrätten i Göteborg, migrationsdomstolen (upravno sodišče, ki na prvi stopnji odloča o zadevah na področju priseljevanja, Göteborg, Švedska) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo ta vprašanja:

„1. Kaj je pomen člena 6(2) Direktive 2008/115? Ali pomeni, da je treba od državljana tretje države zahtevati, naj se iz države članice, v kateri nezakonito prebiva, takoj vrne v državo članico, v kateri ima veljavno dovoljenje za prebivanje, razen če se takojšnji odhod državljana tretje države ne zahteva iz razloga javnega reda ali nacionalne varnosti?

2. Ali direktiva o vračanju oziroma druga zakonodaja EU zagotavlja smernice glede tega, kakšne so posledice, če nacionalni organ ne izda potrebne zahteve na podlagi člena 6(2) Direktive 2008/115? Ali neizdaja potrebne zahteve pomeni, da odločba o odstranitvi in odločba o prepovedi vrnitve nista veljavni?

3. Če člen 6(2) Direktive 2008/115 vsebuje tako zahtevo in tako posledico, ali je dovolj jasen in natančen, da ima lahko neposredni učinek?

4. Ali je nacionalna zakonodaja, kakršno je švedsko pravilo iz člena 6a poglavja 8 zakona o tujcih [(2005:716)], ki določa dodatne izjeme od morebitne obveznosti izdaje zahteve, skladna s pravom EU?“

Vprašanja za predhodno odločanje

16 Člen 99 Poslovnika Sodišča določa, da če je iz sodne prakse mogoče jasno sklepati, kakšen je odgovor na vprašanje, predloženo v predhodno odločanje, ali če odgovor na tako vprašanje ne dopušča nobenega razumnega dvoma, lahko Sodišče na predlog sodnika poročevalca in po opredelitvi generalnega pravobranilca kadar koli odloči z obrazloženim sklepom.

17 To določbo je treba uporabiti v tej zadevi.

Prvo in četrto vprašanje

18 Predložitveno sodišče s prvim in četrtim vprašanjem, ki ju je treba obravnavati skupaj in na prvem mestu, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 6(2) Direktive 2008/115 razlagati tako, da morajo pristojni organi države članice državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na ozemlju te države članice in ima veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki mu daje pravico do prebivanja, ki ga je izdala druga država članica, dovoliti, da odide v to državo članico, preden zoper njega po potrebi sprejmejo odločbo o vrnitvi, čeprav ti organi menijo, da je verjetno, da ta državljan ne bo izpolnil zahteve po odhodu v to drugo državo članico.

19 V skladu s členom 6(2) Direktive 2008/115 morajo državljani tretje države, ki nezakonito prebivajo na ozemlju države članice in imajo veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki jim daje pravico do prebivanja, ki ga je izdala druga država članica, takoj oditi na ozemlje te druge države članice. Če zadevni državljan tretje države ne izpolni te zahteve ali če se njegov takojšnji odhod zahteva zaradi javnega reda ali državne varnosti, se uporabi odstavek 1 tega člena 6. Ta zadnja določba določa, da države članice izdajo odločbo o vrnitvi vsakemu državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njihovem ozemlju.

20 Iz navedenega člena 6(2) izhaja, da je treba državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na ozemlju ene države članice, pri čemer ima veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki mu daje pravico do prebivanja, ki ga je izdala druga država članica, dovoliti, da odide v to državo, ne pa zoper njega takoj sprejeti odločbe o vrnitvi, razen če to ne zahteva javni red ali nacionalna varnost (glej v tem smislu sodbo z dne 24. februarja 2021, M in drugi (Predaja državi članici), C-673/19, EU:C:2021:127, točka 35 in navedena sodna praksa).

21 Vendar te določbe ni mogoče razlagati tako, da določa izjemo od področja uporabe Direktive 2008/115 – poleg tistih iz njenega člena 2(2) – ki bi državam članicam omogočala, da od skupnih standardov in postopkov za vračanje izključijo državljane tretjih držav, ki v njih nezakonito prebivajo, kadar se ti državljani ne želijo nemudoma vrniti na ozemlje države članice, ki jim priznava pravico do prebivanja (sodba z dne 24. februarja 2021, M in drugi (Predaja državi članici), C-673/19, EU:C:2021:127, točka 36).

22 Nasprotno, če se ti državljani ne želijo nemudoma vrniti na to ozemlje, so države članice, na ozemlju katerih navedeni državljani prebivajo nezakonito, načeloma zavezane, da na podlagi člena 6(2) Direktive 2008/115 v povezavi z odstavkom 1 tega člena sprejmejo odločbo o vrnitvi, s katero je navedenim državljanom naloženo, naj zapustijo ozemlje Unije (sodba z dne 24. februarja 2021, M in drugi (Predaja državi članici), C-673/19, EU:C:2021:127, točka 37 in navedena sodna praksa).

23 Poleg tega, kot je razvidno tako iz naslova Direktive 2008/115 kot tudi iz besedila njenega člena 1, navedena direktiva določa „skupne standarde in postopke“, ki jih morajo vse države članice upoštevati pri vračanju nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav. Iz zgoraj navedenega izraza in iz splošne sistematike te direktive je razvidno, da lahko države članice odstopajo od teh standardov in postopkov samo pod pogoji, ki jih določa navedena direktiva, zlasti pogoji iz njenega člena 4 (sodba z dne 28. aprila 2011, El Dridi, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, točka 32).

24 Ta člen 4 v odstavku 3 državam članicam omogoča sprejetje ali ohranitev določb za nezakonito prebivajoče državljane tretjih držav, ki so ugodnejše od tistih iz Direktive 2008/11, če so z njo združljive. Vendar pa ta direktiva tem državam ne dovoljuje uporabe strožjih določb na področju, ki ga ureja (sodba z dne 28. aprila 2011, El Dridi, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, točka 33).

25 Glede tega je Sodišče prav tako poudarilo, da Direktiva 2008/155 natančno določa postopek, ki ga mora vsaka država članica uporabiti pri vračanju državljanov tretjih držav, ki nezakonito prebivajo na njihovem ozemlju, in določa vrstni red poteka različnih zaporednih faz tega postopka (sodba z dne 28. aprila 2011, El Dridi, C-61/11 PPU, EU:C:2011:268, točka 34).

26 Glede na te preudarke je treba ugotoviti, da bi razlaga člena 6(2) Direktive 2008/115, v skladu s katero bi ta določba pristojnim organom držav članic omogočala sprejetje odločbe o vrnitvi, kadar je „verjetno“, da zadevni državljan tretje države ne bo izpolnil zahteve, da nemudoma odide na ozemlje države članice, ki mu je izdala veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki mu daje pravico do prebivanja, pomenila uvedbo izjeme, ki je člen 6(2) ne določa, in torej tej določbi odvzela polni učinek.

27 Glede na te razloge je treba na prvo in četrto vprašanje odgovoriti, da je treba člen 6(2) Direktive 2008/115 razlagati tako, da morajo pristojni organi države članice državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na ozemlju te države članice in ima veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki mu daje pravico do prebivanja, ki ga je izdala druga država članica, dovoliti, da odide v to drugo državo članico, preden zoper njega po potrebi sprejmejo odločbo o vrnitvi, čeprav ti organi menijo, da je verjetno, da ta državljan ne bo izpolnil zahteve po odhodu v to drugo državo članico.

Tretje vprašanje

28 Predložitveno sodišče s tretjim vprašanjem, ki ga je treba preučiti na drugem mestu, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 6(2) Direktive 2008/115 razlagati tako, da ima v delu, v katerem državam članicam nalaga, da državljanom tretjih držav, ki nezakonito prebivajo na njihovem ozemlju, dovolijo, da odidejo v državo članico, ki jim je izdala veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki jim daje pravico do prebivanja, preden zoper njih po potrebi sprejmejo odločbo o vrnitvi, neposredni učinek in se zato lahko posamezniki sklicujejo nanj pred nacionalnimi sodišči.

29 Iz ustaljene sodne prakse Sodišča izhaja, da se lahko posamezniki v vseh primerih, v katerih se določbe direktive z vidika vsebine izkažejo za brezpogojne in dovolj natančne, nanje sklicujejo pred nacionalnimi sodišči zoper zadevno državo članico, če ta v predpisanem roku te direktive ni prenesla v nacionalno pravo ali če je ni pravilno prenesla (sodba z dne 1. avgusta 2022, TL (Nezagotovitev tolmača in neobstoj prevoda), C-242/22 PPU, EU:C:2022:611, točka 49 in navedena sodna praksa).

30 V zvezi s tem je Sodišče pojasnilo, da je določba prava Unije na eni strani brezpogojna, če določa obveznost, ki ne vsebuje nobenega pogoja, in njena izvršitev ali učinki niso odvisni od nobenega akta institucij Unije ali držav članic, ter na drugi strani dovolj natančna, da se nanjo lahko sklicuje upravičenec in jo uporabi sodišče, če določa obveznost z nedvoumnimi izrazi (sodba z dne 1. avgusta 2022, TL (Nezagotovitev tolmača in neobstoj prevoda), C-242/22 PPU, EU:C:2022:611, točka 50 in navedena sodna praksa).

31 Sodišče je poleg tega razsodilo, da tudi če direktiva državam članicam dopušča določeno diskrecijsko pravico pri sprejemanju pravil za izvajanje navedene direktive, je mogoče za določbo te direktive šteti, da je brezpogojna in natančna, ker državam članicam z nedvoumnimi izrazi nalaga obveznost rezultata in ni odvisna od nikakršnega pogoja glede uporabe pravila, ki ga navaja (sodba z dne 1. avgusta 2022, TL (Nezagotovitev tolmača in neobstoj prevoda), C-242/22 PPU, EU:C:2022:611, točka 51 in navedena sodna praksa).

32 V obravnavanem primeru, kot je bilo navedeno v točki 25 tega sklepa, Direktiva 2008/155 natančno določa postopek, ki ga mora vsaka država članica uporabiti pri vračanju nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav in določa vrstni red poteka različnih zaporednih faz tega postopka.

33 V zvezi s tem iz besedila člena 6(2) Direktive 2008/115 izhaja, da samo če zadevni državljan tretje države ne izpolni zahteve po takojšnjem odhodu na ozemlje države članice, ki mu je izdala veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki mu daje pravico do prebivanja, ali se njegov takojšnji odhod zahteva zaradi javnega reda ali državne varnosti, država članica, na ozemlju katere ta državljan nezakonito prebiva, izda odločbo o vrnitvi v skladu z odstavkom 1 tega člena 6.

34 Po eni strani je treba opozoriti, da je obveznost držav članic, da državljanom tretjih držav, ki nezakonito prebivajo na njihovem ozemlju, dovolijo, da odidejo v državo članico, ki jim je izdala veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki jim daje pravico do prebivanja, brezpogojna, saj člen 6(2) Direktive 2008/115 te obveznosti ne pogojuje s sprejetjem akta Unije in državam članicam ne omogoča, da bi pogojevale ali omejile obseg navedene obveznosti.

35 Po drugi strani, čeprav Direktiva 2008/115 državam članicam pušča določeno polje proste presoje pri sprejemanju praktične ureditve za izvajanje postopka iz člena 6(2) te direktive, ta določba državam članicam z nedvoumnimi izrazi nalaga obveznost, da državljanom tretjih držav, ki nezakonito prebivajo na njihovem ozemlju, dovolijo odhod v državo članico, ki jim je izdala veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki jim daje pravico do prebivanja, preden zoper njih sprejmejo odločbo o vrnitvi.

36 Glede na te razloge je treba na tretje vprašanje odgovoriti, da je treba člen 6(2) Direktive 2008/115 razlagati tako, da ima v delu, v katerem državam članicam nalaga, da državljanom tretjih držav, ki nezakonito prebivajo na njihovem ozemlju, dovolijo, da odidejo v državo članico, ki jim je izdala veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki jim daje pravico do prebivanja, preden zoper njih po potrebi sprejmejo odločbo o vrnitvi, neposredni učinek in se zato lahko posamezniki sklicujejo nanj pred nacionalnimi sodišči.

Drugo vprašanje

37 Predložitveno sodišče z drugim vprašanjem, ki ga je treba preučiti na zadnjem mestu, v bistvu sprašuje, ali je treba člen 6(2) Direktive 2008/115 razlagati tako, da sta, kadar država članica v nasprotju s to določbo državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njenem ozemlju, ne dovoli, da bi takoj odšel v državo članico, ki mu je izdala veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki mu daje pravico do prebivanja, preden zoper njega sprejme odločbo o vrnitvi, ta odločba o vrnitvi in priložena prepoved vstopa nični.

38 V skladu z načelom primarnosti prava Unije je vsako nacionalno sodišče, ki odloča v okviru svoje pristojnosti, če ne more podati razlage nacionalne ureditve, ki bi bila skladna z zahtevami prava Unije, kot organ države članice dolžno, da v sporu, ki mu je predložen, ne uporabi nobene nacionalne določbe, ki je v nasprotju z določbo tega prava z neposrednim učinkom, kot je v obravnavanem primeru člen 6(2) Direktive 2008/115 (glej v tem smislu sodbo z dne 10. marca 2022, Landkreis Gifhorn, C-519/20, EU:C:2022:178, točka 101 in navedena sodna praksa).

39 Iz tega sledi, da ne sme nobeno nacionalno sodišče, ki odloča v okviru svoje pristojnosti, če nacionalne ureditve, kot je ta v postopku v glavni stvari, ne more razlagati v skladu s pravom Unije, take ureditve uporabiti v sporu, ki mu je predložen v odločanje (glej v tem smislu sodbo z dne 10. marca 2022, Landkreis Gifhorn, C-519/20, EU:C:2022:178, točka 102).

40 V zvezi s tem mora nacionalno sodišče med drugim upoštevati, da to v ustreznih okoliščinah primera pomeni obveznost, da se uporabijo vsi ukrepi, da bi se omogočila uresničitev polnega učinka prava Unije (sodba z dne 16. decembra 2010, Seydaland Vereinigte Agrarbetriebe, C-239/09, EU:C:2010:778, točka 53 in navedena sodna praksa).

41 V skladu z načelom lojalnega sodelovanja iz člena 4(3) PEU morajo namreč države članice odpraviti nezakonite posledice kršitve prava Unije (sodba z dne 25. junija 2020, A in drugi (Vetrne elektrarne v občinah Aalter in Nevele), C-24/19, EU:C:2020:503, točka 83). Iz tega izhaja, da morajo pristojni nacionalni organi, vključno z nacionalnimi sodišči, pri katerih je vložena tožba zoper akt nacionalnega prava, sprejet v nasprotju s členom 6(2) Direktive 2008/115, v okviru izvajanja svojih pristojnosti sprejeti vse potrebne ukrepe za odpravo neizpolnjevanja obveznosti nacionalnega organa, ki izhajajo iz zadnjenavedene določbe. To lahko na primer v skladu z nacionalnim pravom povzroči ničnost odločbe o vrnitvi in s tem tudi priložene odločbe, kot je prepoved vstopa v skladu s členom 11 navedene direktive.

42 Glede na te razloge je treba na drugo vprašanje odgovoriti, da je treba člen 6(2) Direktive 2008/115 razlagati tako, da kadar država članica v nasprotju s to določbo državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njenem ozemlju, ne dovoli, da bi takoj odšel v državo članico, ki mu je izdala veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki mu daje pravico do prebivanja, preden zoper njega sprejme odločbo o vrnitvi, morajo pristojni nacionalni organi, vključno z nacionalnimi sodišči, pri katerih je vložena tožba zoper to odločbo o vrnitvi in priloženo prepoved vstopa, sprejeti vse potrebne ukrepe za odpravo neizpolnjevanja obveznosti nacionalnega organa, ki izhajajo iz navedene določbe.

Stroški

43 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških.

Iz teh razlogov je Sodišče (osmi senat) sklenilo:

1. **Člen 6(2) Direktive 2008/115/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2008 o skupnih standardih in postopkih v državah članicah za vračanje nezakonito prebivajočih državljanov tretjih držav**

   je treba razlagati tako, da

   morajo pristojni organi države članice državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na ozemlju te države članice in ima veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki mu daje pravico do prebivanja, ki ga je izdala druga država članica, dovoliti, da odide v to drugo državo članico, preden zoper njega po potrebi sprejmejo odločbo o vrnitvi, čeprav ti organi menijo, da je verjetno, da ta državljan ne bo izpolnil zahteve po odhodu v to drugo državo članico.

2. **Člen 6(2) Direktive 2008/115**

je treba razlagati tako, da

ima v delu, v katerem državam članicam nalaga, da državljanom tretjih držav, ki nezakonito prebivajo na njihovem ozemlju, dovolijo, da odidejo v državo članico, ki jim je izdala veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki jim daje pravico do prebivanja, preden zoper njih po potrebi sprejmejo odločbo o vrnitvi, neposredni učinek in se zato lahko posamezniki sklicujejo nanj pred nacionalnimi sodišči.

3. **Člen 6(2) Direktive 2008/115**

je treba razlagati tako, da

kadar država članica v nasprotju s to določbo državljanu tretje države, ki nezakonito prebiva na njenem ozemlju, ne dovoli, da bi takoj odšel v državo članico, ki mu je izdala veljavno dovoljenje za prebivanje ali drugo dovoljenje, ki mu daje pravico do prebivanja, preden zoper njega sprejme odločbo o vrnitvi, morajo pristojni nacionalni organi, vključno z nacionalnimi sodišči, pri katerih je vložena tožba zoper to odločbo o vrnitvi in priloženo prepoved vstopa, sprejeti vse potrebne ukrepe za odpravo neizpolnjevanja obveznosti nacionalnega organa, ki izhajajo iz navedene določbe.

Podpisi